

Fatma Yeşim ERDEN

Gönül Zenginliği

Gökyüzünü süsleyen eşsiz güzelliğin kaynağı güneşi farketmek için çaba sarfetmeye, gecekaranlılığının o zarif boyuna takılan ay ışığının, yeryüzüne düşen aydınlık gölgesini yakalamak için çırpınmaya lüzum yoktur. Çünkü varlıkları aşikârdır. Fark edilmek için sadece üzerlerine düşen görev neyse onu yaparlar; oldukça saf ve sade yaşarlar. Acaba insanoğlu onları, görevlerini ifa ettikleri için mi farkederek yoksa farkedilelim mi diye onlar gayret gösterir. Peki ya dallanıp budaklanan ardından pembeli beyazlı çiçeklerle süslenen gelinlik giymiş ağaçlar, yanaklarımıza tatlı bir öpücük konduran seher vaktinin olmazsa olmazı bad-ı sabalar... Bunlar neyin gayretini gösterir hangi derdin çaresini ararlar veya hangi müziğin notalarını çalarlar. Örnekleri sayfalarca çoğaltmamız mümkündür. Lakin buna ne kalem dayanır ne de yazı.

Bunların dile geldiğini varsayarsak sorduğumuz sorulara cevapları; biz farkedilmeye çalışırken yalancı bahar yaşamıyor, sahte kostümler giymiyor, bize verilen rol her neyse onu en güzel şekilde oynamaya çalışıyor, olacaktır.

Peki ya BEN!

'Ben' olan, sizler, bizler, benler, ötekiler, berikiler yani insanlar... Neden farkedilmek için bu kadar zıplar, neden birileri farketsin diye samimiyet elbisesini çıkarır, neden yapmacık gülüşler ile insanlığından çıkar, neden çıkarlar doğrultusunda yalan söylemeyi mubah sayarız.

Şeytan, Âdem'den farklı olduğunu dünya âleme bildirmek için isyan etmedi mi? Kabil Hz. Âdem'in dikkatini çekmek için Habil'i gözden çıkarıncı mı? Savaşlar birilerinin zafer şarkısı olurken birilerinin ağıtları olmadı mı? Kazananlar mı, farkediliyor yoksa ağız henüz süt kokan beşikteki bebeğin cansız bedeni mi?

Farkedilmek neden bu kadar çok önemli?

Çok uzağa gitmeye gerek yok, yaşadığımız şehrin kalabalık meydanında alışveriş yaptığımız marketin bulunduğu caddede bir anlık yüz görme kadar birbirini tanıyan insanlar arasında potansiyel bağırma dürtüsüyle haşır neşir olmuş onlarca insana şahit olmuşuzdur. Ya da piskopat ruha sahip olduğunu tavır ve davranışıyla etrafa hissettiren sosyal tiplere çoğumuz rastgelmışizdir. 'Ben' in önemli olduğunu hissettirmek için gidilen her yol mübah

sayılmış 'Ben'i ezmeye çalışanlara karşı başkaldırı olağan görülmüş. Ne de olsa reklamın kötüsü olmaz anlayışı iliklerimize kadar işlemiş her yerde.

Bu kadar kötü mü; fark edilmeyi arzu etmek.

Serin bir sonbahar sabahında sokaklarda umarsızca dans eden, kurumuş altın renkli yaprakları süpürmeye çalışan bir görevliye "kolay gelsin" diyerek ona, birileri tarafından farkedildiği mesajını vermenin nesi kötü? Ya da al yanaklarını avuçlarının parantezine alıp kara kara düşünen bir gencin sırtını sıvazlayarak "ne haber" demenin neresi zararlı.

Kan ter içinde rızkını kazanmaya çalışan, işçisinden memuruna, esnafından amirine kadar emeklerinin kutsiyetini takdir etmenin olumsuz etkisi ne olabilir ki?

Gün geçtikçe mutlu ve umutlu bir toplum olma özlemi daha da artmakta. Evvelinde bir kuru ekmek bir tas çorbayla mutluluğu yakalayan insanlar şimdilerde bolluk içinde kıtlık çekmenin şikayetini yapar oldu. Çünkü nimet ve nikmetin aynı anda avuçlarımıza verildiğini unuttuyor ve daha çok nikmetler yani

olumsuzluklar üzerine hayatımızı bina ediyoruz. Oysa bizim Yunus gibi olabilsek; "Gelse celalinden cefa yahut cemalinden vefa, ikisi de cana safa, kahrın da hoş lütfunda" diyebilsek.

Şikayet fabrikası gibi seri üretim yapmasak, güldeki dikenleri saymasak, eşim ona verdiğim kıymeti farketmiyor, çocuklarım yaptığım fedakarlığı görmüyor, demesek.

Dikkat çekmek için gemileri yakmasak, yaramazlık yapıp şiddete maruz kalmamak, sınıfta kalmayı dikkat çekmek için ayrıcalık olarak görmesek.. sabretsek ve Yunusça düşünebilsek Yunusça konuşabilsek...

Hayatımın en güzel kar tanelerini bağrından döken, gönül bahçemde açan binbir dostun evsahipliğini yapan ülkemizin bir güzel coğrafyası Kars'ta görev yaparken bahçıvan Osman Efendiye "Nasılsın? Neler yapıyorsun?" diye sorduğumda sanki bu soruyu aylardır bekliyormuşçasına işini gücünü bırakır, anlatır, anlatırdı. Anlattıkça gözleri ışıltılı olur, rahatladığını mutlu olduğunu hissederdim. Oysa benim için, onun ne iş yaptığı, ne yetiştirdiği, toprağı nasıl kazdığı, bitkileri hangi aralıklarda suladığının hiçbir önemi yoktu. Ben sadece onun hatırını sorarak önemli olduğunu hissetmesini isterdim.

Zihnimin hatıra defterinde yer edinen Osman Efendi'yi yüzünde tatlı bir tebessümle ve işine dört elle sarılmış vaziyette bahçesinde bıraktığım günü, bugün yaşamış gibi hatırlar, hatırladıkça da bir selamın, bir hatır sormanın gücünü bizzat yaşamış olmanın sevincini gönlümde hissedirim.

İşimizle, konuşmamızla, giyim kuşamımızla, davranışlarımızla, samimiyetimizle farkedilmeye çalışır bunu gerçekleştirmek için de değişik yöntemler uygularız, hem de

doğar doğmaz. Nasıl mı; karanlık yuvasından aydınlık dünyaya henüz gelmiş bir yavru, gelişinin şerefine feryad-ı figan ağlar. Niye ağlar; bir ağrısı olduğu için mi? Hayır, insan olduğu için, ben de varım demek için, varlığını tescillendirmek için. Ana baba eş dost etrafında pervane olsun, gece gündüz gak deyince et, guk deyince süt versinler misali, emrinde çalışsın diye ağlar. Ağlar çünkü farkedilmek ister.

Bir de madalyonun diğer yüzünü çevirelim; çoğu insanın tatmadığı aklına bile gelmediği hatta ilkellikle suçladığı ve bana göre farkedilmenin en onurlu hali, yani; dikkat çekmekten utanan, sıkılan edebinden başını kaldıramayan göz göze gelemeyen, bir elinin verdiğini öbür elden saklayan doygun ruhlardan bahsediyorum. Az buçuk tarih sayfalarında yolculuk yapmış olanlar, bu insanlarla herhangi bir durakta muhakkak karşılaşmışlardır. Ben de tam da bu konuda geçmişte gezinti yapmadan, yaşanmışlıkları okumadan bizzat yaşadığım ve de tanıdığım tanımaktan da onur duyduğum Eşe Ana'yı sizlerle paylaşmadan geçemeyeceğim.

Eşe Ana; Anadolumun bağırı yanık köylüsü, şalvarını tamamlayan bembeyaz tülbentiyle zorluklara meydana okuyan yürekli kadın. Yılların yorgunluğunu yüzünde satır satır çizen utangaç sıkılgan edep abidesi insan.Vatan toprağına kanını fedakarca akıtan şehit evladın ciğeri yanık anası.

Yaz mevsimin güzel günlerinden birinde ziyaretine gitmiştim Eşe Anaya. Öylesine sarılmıştı ki, bana sanki kırk yıldır hasret çektiğine kavuşmuşçasına kavramıştı bütün bedenimi. Ellerini avuçlarıma aldığımda birden irkildi, nasırdan oluklaşmış sertleşmiş kınalı elleri görünce "Bunların hali nedir çok mu çalıştın bağda bahçede?" dedim."

Yoğ evlat ben sadece çor-çocuğu gözetirim, eskiden di o, benim işim yok artık" dedi.

Sevinçle evine buyur etti, balkona benzeyen ve adına hayat denilen yerde kilim serili giriş kısmından içeriye girdik. Girişin sağ tarafında bulunan evin tek odasına buyur edildik. Kapının karşısında en fazla üç kişinin oturabileceği bir divan gösterildi. Burası aynı zamanda gece yatmak için kullanılan tek alandı. Divanın iki tarafında minderler bulunuyordu, minder dediysek öyle pufuduk bir şey sanmayın, yıllardır kullanılmaktan tahta gibi yapışık kalmış kilimin biraz kalınlaşmış hali işte. Bizde bağdaş kurup yere oturduk. Eşe ana solumdan üşümüş bir serçe gibi yanıma sokularak elimi avuçlarının içine aldı. Onun kalbini okumaya gönlünden geçenleri yalamaya çalıştım. Ellerindeki her bir nasırdan hayatının küçük karelerini görmeye çalıştım. O'nun gibi hissetmeye, O'nun gibi bir an olsun yaşamaya çalıştım.

Kafam bu düşüncelerle meşgul olurken, duvarda asılı resimlere taktı gözlerim. "Anam, bunlar kim?" dedim. Başladı peş peşe anlatmaya: "Bu rahmetli kocam, bu askerliği, bu hacda çektiğimiz fotoğrafımız. Allahım bize oraları görmeyi de nasip etti. Bu resim şehidimin bu da şehidimle aynı kaderi paylaşan amcaoğlu." dedi. Bir anda odada buz gibi bir hava esti. Hepimiz durumu anlamaya çalıştık.

"Anlayacağınız adları Mustafa, soy isimleri de aynı, kaderleri de" dedi. Ta derinden bir ah çekerek, "Allah böyle istemiş ne yapak teslim olmaktan başka. Her şeyleri denkti bunların. Benim Mustafa askere giderken adaşı kuzenine 'Bu kolye sende kalsın' diyerek boynundakini ona emanet etmiş." dedi. Kuzen Mustafa bir gece rüyasında oğlumu görmüş. Askere giderken tak-

tığı kolyeyi öylesine söküp almış ki boynundan, onun acısıyla uyanmış. Lavaboda elini yüzünü yıkarken kol-yenin zincirinin boynunu kızarttığını fark etmiş. Sabahına da şehit haberini aldık evladımın.

İçim öyle yaniyor öyle kavruluyordu ki evler, damlar bana dar geliyordu. Kendimi tarlaya zor atıyordum. Bir yandan çapa vuruyor bir yandan siccim gibi ağlıyordum. Kendi acımla kavrulurken amca oğlunun yanıma kadar geldiğini fark etmemişim. Sesiyle irkildim. "Ana sen yoğsa ağlıyon mu?"

-Yoğ evlat ağlamam, hiç, güneşin sıcaklığı terletti beni demiştim. Eli yumruk, ayağını toprağa vurup "Ana yoğsa evladım şehit oldu diye mi ağlıyon? Keşke ben de şehit olabilsem, o mertebeye ulaşabilsem" dedi. 1998 Haziran ayındaydık.

Kontrolsüz akan yaşlarını elinin tersiyle silerek duvardaki resimlere daldı gitti bir anda.

-Duası kabul olmuş, o da askere gitmişti. Tam 1 yıl sonra 1999 depreminde şehit oldu amca oğlu Mustafam. Nasıl bir yazgıdır ki, aynı yıl sünnet olur ,aynı okul sıralarında okur, aynı sevinçleri paylaşırlar, aynı isim ve soy isim ve bir yıl arayla şehitlik mertebesine ulaşırlar. Beraber çıktıkları hayat yolculuğunu aynı şekilde sonlandırarak aynı vatan toprağında yan yana, koyun koyuna yatmaktadırlar.

Bunları anlatırken öylesine meta-netli ve onurluydu ki, bir ara kontrol edemediğim gözyaşlarımdan utan-dım. Nasırdan taşlaşan ellerinle içine aldığı elimi duygu yoğunluğu ile öylesine sıkı ki, içindeki acı girdabında sürüklendiğimi hissettim. Gözyaşlarımı durdurmak için yutkundukça boğazım düğüm düğüm oldu...

Bu nasıl sabır nasıl metanet diye

düşünürken tam karşımda oturan büyük oğlunun sesiyle kendime geldim. "Sadece yalnız kalınca kendi kendine mızırdanır ,etrafını sıkamaz." Dedi.

Bu arada gelinleri demledikleri çayları yerdeki kilimlerin üzerine bıraktılar. Her birinin yüzleri öylesine sevecen ve tebessümlüydü ki, gönüllü hizmet ettikleri rahatça anlaşılabilirdi. Misafirliğe gittiğin yerde ne yediğin içtiğin değil, nasıl davranıldığı çok önemli. Bu duygu, insanın kendini lüks otellerdeki etrafında dönen garsonlardan, onlarca yiyeceklerden alamayacağı huzuru ve tokluğu doyasıya hissettiriyor.

-Anam şehit oğlunun parasıyla okul yaptırmak nereden aklına geldi? Dedim.

-Yavrum, şehidimden sonra bankaya para yatırıldığı söylenmişti. Ne kadar olduğunu merak bile etmedim. Sonra başka bir bankaya aylık yatırıldığı söylendi. Büyük oğlumla bu paraları ne yapsak diye konuşuyorduk. Diğerlerinin hiç haberi yoğdu. Bir gün gidip iki bankadaki parayı bir araya toparladık. Okul yaptırap adı yaşasın istedik.

-Anam kendin için harcamayı düşünmedin mi? Diğer evlatlar ne dediler?

-Evlat benim paraya hiç ihtiyacım yok. Evimi ve kendimi süslemeyi düşünmedim. Mustafa'mın hayrı olsun istedim. O sırada oğlu söze karıştı. "Bir televizyon kanalında kendi ihtiyaçları olduğu halde okul yaptırmayı tercih etti" dediler. Bizim köylük yerinde olanlar yetiyor. Hiçbir şeye ihtiyacımız yok . Biz kendi yağımızla kavruluruz. Yağnış yaptılar bizi kırdılar" dedi.

Oysa evi, eşyaları minimum ihtiyaçları karşılayacak kadardı. Boşuna denmemiş Allah gönül zenginliği versin diye.

Oğlunun resmine buğu ile kilitlenen o gözler misafirlere çevrildiğinde ısıltılı şefkatle parlıyordu adeta. Kendi derdiyle kavrulan ancak etrafı üzmemek için bir o kadar güçlü dimdik duran şefkat abidesi Ana.

Yine bir TV programında bir komutanımızın Eşe anaya ziyaret ettiği haberi yayınlanmıştı. Örnek davranış diye verildi. Komutanımız öpmek için eline uzatmasıyla, ana rahatsız oldu.

-Yeterin gari, diye tepki gösterdi. Haber spikeri bu manzarayı iltifata pek alışık olmadığı yorumunu yaptı.

Oysa onu tanıyınca durumun çok daha farklı olduğu çok rahat anlaşılıyor. Görüntülerin altına ne kadar kolay yorum yapabiliyoruz diye düşündüm. Halbuki Ana sadece insani duygularını sansürsüzce yaşıyordu. Yalın dobra ve insanca. Sadece ana şefkatiyle yaşıyor ve karar veriyor. Dünyalık bir beklentisi yok. Yaptığının duyurulmasından ve ilan edilmesinden rahatsız. Sadece hayır için yapmış, reklam için değil. Yani farkedilmek onu hayrına gölge düşüreceğinden, samimiyetine halel getireceğinden, Mustafasının emanetine başka gözlerin bulaşacağından endişeli.

Bu analar sayesinde ve bu anaların yetiştirdiği evlatlarla Türkiye'miz dimdik, onurlu ve ilelebet ayakta kalacaktır. İçten ve dıştan atılan kurşunlara göğsünü siper etmekten çekinmeyerek, atalarının emaneti bu vatan toprağında daha nice Mustafaları yetiştiren analar ellerini duadan bir an olsun indirmeyecektir.

Baharda açan çiçekler gibi hayallerimizi süsleyerek toprağın sıcak bağrına ektiğimiz evlatlarımız ve Eşe Analar gibi, eli öpülesi şehit analarımız, sayesinde her daim dimdik ayakta durmayı sürdüren Ülkemiz güzellikler yaşamaya devam edecektir.